

Monumentnummer*: 522470

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82696/127

Woonplaats* 's-Hertogenbosch
Gemeente* 's-Hertogenbosch
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam 's-Hertogenbosch
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* 's-Hertogenbosch
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4922

Omschrijving**

Inleiding.

Het TEHUIS voor bejaarde mannen, bekend als de "Van Lanschot's stichting" is gelegen aan de oostelijke zijde van de Sint Janssingel en sluit aan op de noordzijde van het Mariënburghklooster. Het tehuis is opgericht door de bankier Van Lanschot, ten behoeve van de huisvesting en verzorging van bejaarde oud-medewerkers van deze bank. De verzorging van de bewoners was in handen van Zusters van de Sociëteit van Jezus, Maria en Jozef, die gehuisvest waren in het Mariënburghklooster.

Er was dan ook een directe verbinding tussen het klooster en het tehuis. Het tehuis werd gebouwd in 1894 en toont een vermenging van stijlelementen van de Neo-Renaissance en de Neo-Gotiek. Inwendig is het tehuis gemoderniseerd.

Omschrijving.

Tweelaags gebouw onder een plat dak met schilden. Het schild aan de voorzijde is gedekt met leien, aan de achterzijde met kruispannen. Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond, met aan de achterzijde een éénlaags aanbouw onder schilddak, gedekt met kruispannen. Boven de voorgevel een geprofileerde gootlijst op consoles. Houten dakkapellen met pironen. Gevels opgetrokken in machinale baksteen, in de voorgevel met hardstenen plint en dorpellijsten. Sierankers. Geleding door middel van speklagen. Onder de dorpellijst ter hoogte van de eerste verdieping een tandlijst. De voorgevel heeft rechts van het midden, ter plaatse van de ingangspartij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een risaliet met een Neo-Renaissance trapgevel, versierd met natuurstenen klauwstukken, tympaan en pironen. De ingangspartij bestaat uit een natuurstenen poortje. Rondboog tussen Ionische pilasters, waarboven een kroonlijst en een tympaan met schelpversiering, rustend op consoles met kopjes.

In de kroonlijst de tekst: "van Lanschot's Stichting", hieronder twee jaartalstenen "Anno" "1894" met cartouche-omlijsting. In de poort een opgeklampte deur onder een rondbogig bovenlicht met sierrooster. Boven de poort een tweetal gevelstenen, waarin een torentje met drie bomen (links) en een omgekeerd anker (rechts). Boven de ingang, op de eerste verdieping twee gekoppelde rechtgesloten vensters onder ontlastingsbogen, hierin tweeruits ramen. Ter hoogte van de zolder een tweelichtvenster onder ontlastingsboog. De gevel is op begane grond en eerste verdieping voorzien van rechtgesloten vensters onder ontlastingsbogen met siermetselwerk in de boogvullingen. Hierin zesruits ramen. De sober uitgevoerde achtergevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een tandlijst met rollaag. Op de begane grond en eerste verdieping T-vensters onder ontlastingsboog. Geheel rechts op de begane grond een breed drielichtvenster. Links de éénlaags aanbouw met rechtgesloten vensters onder strek. Direct rechts hiervan de achteringang, gelegen in een door een segmentboog afgesloten portaal. Inwendig heeft het tehuis een centrale gang, met aan weerszijden hiervan, tegen voor- en achtergevel vier vertrekken. Rechts de hal, met hierachter het trappenhuis.

Achter het trappenhuis een doorgang naar het klooster. Het inwendige van het tehuis is, met uitzondering van de houten trap met balusters, gemoderniseerd.

Waardering.

Het tehuis van de "Van Lanschot's Stichting" is van algemeen belang. Het object bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en geestelijke ontwikkeling: het vormt een goede illustratie van de zorg voor ouden van dagen vanuit een particulier initiatief. Voorts vormt het tehuis voor bejaarden, verbonden aan een klooster, een illustratie van een typologische ontwikkeling. Het object bezit architectuurhistorische waarde vanwege de bijzonder rijke detaillering van het tehuis, met name het rijk uitgevoerde Neo-Renaissance poortje. Het object bezit als aan het Mariënburghklooster verbonden tehuis ensemblewaarde als essentieel onderdeel van dit omvangrijke kloostercomplex, dat cultuurhistorisch van nationaal belang is. Als beeldbepalend pand is het voorts van belang voor het aanzien van de beschermde binnenstad van 's-Hertogenbosch. Het tehuis is tot slot van belang vanwege de gaafheid van het exterieur en vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Sociale zorg, liefdadigheid

Functie

Tehuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument